

# Popis předmětu

|                          |                                       |                  |                  |
|--------------------------|---------------------------------------|------------------|------------------|
| <b>Zkratka předmětu:</b> | KBS/DSBV1                             | <b>Strana:</b>   | 1 / 3            |
| <b>Název předmětu:</b>   | Dějiny starověkého Blízkého východu 1 |                  |                  |
| <b>Akademický rok:</b>   | 2023/2024                             | <b>Tisknuto:</b> | 28.05.2024 15:50 |

|                                          |                                                 |          |          |                              |               |
|------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------|----------|------------------------------|---------------|
| <b>Pracoviště / Zkratka</b>              | KBS / DSBV1                                     |          |          | <b>Akademický rok</b>        | 2023/2024     |
| <b>Název</b>                             | Dějiny starověkého Blízkého východu 1           |          |          | <b>Způsob zakončení</b>      | Zkouška       |
| <b>Akreditováno/Kredity</b>              | Ano, 5 Kred.                                    |          |          | <b>Forma zakončení</b>       | Písemná       |
| <b>Rozsah hodin</b>                      | Přednáška 4 [HOD/TYD]                           |          |          | <b>Zápočet před zkouškou</b> | NE            |
| <b>Obs/max</b>                           | Statut A                                        | Statut B | Statut C | <b>Počítán do průměru</b>    | ANO           |
| <b>Letní semestr</b>                     | 0 / -                                           | 0 / -    | 0 / -    | <b>Min. (B+C) studentů</b>   | 10            |
| <b>Zimní semestr</b>                     | 0 / -                                           | 0 / -    | 0 / -    | <b>Opakovaný zápis</b>       | NE            |
| <b>Rozvrh</b>                            | Ano                                             |          |          | <b>Vyučovaný semestr</b>     | Zimní semestr |
| <b>Vyučovací jazyk</b>                   | Čeština                                         |          |          | <b>Počet dnů praxe</b>       | 0             |
| <b>Volně zapisovatelný předmět</b>       | Ano                                             |          |          |                              |               |
| <b>Hodnotící stupnice</b>                | 1 2 3 4                                         |          |          |                              |               |
| <b>Počet hodin kontaktní</b>             | Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic. |          |          |                              |               |
| <b>Automat. uzn. záp. před zk.</b>       |                                                 |          |          |                              |               |
| <b>Periodicita</b>                       | K                                               |          |          |                              |               |
| <b>Nahrazovaný předmět</b>               | Žádný                                           |          |          |                              |               |
| <b>Vyloučené předměty</b>                | Nejsou definovány                               |          |          |                              |               |
| <b>Podmiňující předměty</b>              | Nejsou definovány                               |          |          |                              |               |
| <b>Předměty informativně doporučené</b>  | Nejsou definovány                               |          |          |                              |               |
| <b>Předměty, které předmět podmiňuje</b> | Nejsou definovány                               |          |          |                              |               |

## Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je poskytnout studentům základní přehled dějin Blízkého východu od nejstarších dokladů o přítomnosti člověka až do konce 4. tis. př. n. l. Přírodní podmínky, etnická a jazyková struktura. Pravěk na Blízkém východě. Domestikace rostlin a živočichů, vznik zemědělství a pastevectví. Kultura chassúnská, chaláfská, sámarrská a obejdská. Vznik městské civilizace a písma v jižní Mezopotámii v období kultury urucké. Raně dynastické období a vznik teritoriálních států (stát akkadský).

## Požadavky na studenta

Seminární práce, kurs bude zakončen písemnou zkouškou.

## Obsah

1. Přehled dějin Blízkého východu od nejstarších dokladů o přítomnosti člověka až do konce 4. tis. př. n. l.
2. Přírodní podmínky, etnická a jazyková struktura.
3. Pravěk na Blízkém východě. Domestikace rostlin a živočichů, vznik zemědělství a pastevectví.
4. Kultura chassúnská, chaláfská, sámarrská a obejdská. Vznik městské civilizace a písma v jižní Mezopotámii v období kultury urucké. Raně dynastické období a vznik teritoriálních států (stát akkadský).

## Studijní opory

Kurz naleznete také na Courseware ZČU.

## Garanti a vyučující

- **Garanti:** Prof. PhDr. Petr Charvát, DrSc. (100%)
- **Přednášející:** Prof. PhDr. Petr Charvát, DrSc. (100%)

## Literatura

- **Základní:** Van De Mierop, Marc. *A history of the ancient Near East, ca. 3000-323 BC*. Oxford : Blackwell, 2004. ISBN 0-631-22552-8.
- **Základní:** Nováková, Nea; Pecha, Lukáš; Rahman, Furat. *Dějiny Mezopotámie*. Praha : Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-416-0.
- **Základní:** *Dějiny pravěku a starověku I. Hlava I-IX*. Praha : SPN, 1989.
- **Základní:** Prosecký, Jiří. *Encyklopedie starověkého Předního východu*. Praha : Libri, 1999. ISBN 80-85983-58-3.
- **Základní:** Roaf, Michael. *Svět staré Mezopotámie a starověkého Blízkého východu*. Praha : Knižní klub, 1998. ISBN 80-7176-755-7.
- **Doporučená:** Algaze, Guillermo. *Ancient Mesopotamia at the Dawn of Civilization*. Chicago: The University of Chicago Press, 2008. ISBN 978-0-226-01377-0.
- **Doporučená:** Edzard, Dietz Otto. *Geschichte Mesopotamiens. Von den Sumerern bis zu Alexander dem Großen*. München: C. H. Beck, 2004. ISBN 3-406-51664-5.
- **Doporučená:** Zemánek, Petr ? Vavroušek, Petr ? Čech, Pavel ? Bičovský, Jan ? Rychtařík, Marek. *Jazyky starého Orientu*. Praha: Universita Karlova, 2010. ISBN 978-80-7308-312-0.
- **Doporučená:** Bauer, Josef; Englund, Robert K.; Krebernik, Manfred. *Mesopotamien : Späturuk - Zeit und Frühdynastische Zeit. Annäherungen I*. Freiburg, Schweiz : Universitätsverlag, 1998. ISBN 3-7278-1166-8.
- **Doporučená:** Glassner, Jean-Jacques. *Mezopotámie : 34. století př.n.l. až 539 př.n.l.*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-664-8.
- **Doporučená:** Crawford, Harriet. *Sumer and the Sumerians. 2nd edition*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. ISBN 978-0-521-53338-6.
- **Doporučená:** Selz, Gebhard J. *Sumerer und Akkader. Geschichte, Gesellschaft, Kultur*. München: C. H. Beck, 2005. ISBN 3-406-508-74-X.
- **Doporučená:** Matthews, Roger. *The Archaeology of Mesopotamia. Theories and approaches*. London ? New York: Routledge, 2003. ISBN 978-0-415-25316-1.

## Časová náročnost

## Všechny formy studia

| Aktivita                                                            | Časová náročnost aktivity [h] |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Vypracování seminární práce v bakalářském studijním programu [5-40] | 28                            |
| Kontaktní výuka                                                     | 52                            |
| Příprava na zkoušku [10-60]                                         | 50                            |
| <b>Celkem:</b>                                                      | <b>130</b>                    |

## Hodnotící metody

**Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:**

Písemná zkouška,  
Individuální prezentace,  
Seminární práce,

**Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:**

Seminární práce,  
Individuální prezentace,  
Ústní zkouška,

**Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:**

Ústní zkouška,  
Seminární práce,  
Individuální prezentace,

**Předpoklady**

**Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:**

kurz nevyžaduje žádné zvláštní předchozí znalosti ani dovednosti

**Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:**

- "- organizovat si samostatně studium a studijní aktivity
- pracovat samostatně se studijními materiály
- využívat efektivně moderní informační technologie"

**Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:**

bc. studium: kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi,

**Vyučovací metody**

**Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:**

Přednáška založená na výkladu,  
Samostudium,

**Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:**

Seminární výuka (diskusní metody),  
Analyticko-kritická práce s textem,

**Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:**

Samostatná práce studentů,  
Demonstrace dovedností,

**Výsledky učení**

**Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:**

student sestaví časovou osu nejstarší fáze dějin starověkého Předního východu. Rozliší charakteristiky jednotlivých kultur a vývojových fází. Popíše, jaké dopady na život obyvatel Předního východu měla neolitická revoluce, používání keramiky, objev písma a vznik teritoriálních států. Identifikuje nejdůležitější události, místa a osoby v daném úseku dějin

**Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:**

- "- rozlišovat na základě specifických rysů jednotlivé kultury a vývojové fáze zkoumaného období
- interpretovat význam a kulturní přínos jednotlivých období
- pracovat samostatně s relevantní odbornou literaturou"

**Předmět je zařazen do studijních programů:**

| Studijní program                | Typ stud.  | Forma stud. | Obor                  | Etapa | V.st.pl. | Rok  | Blok             | Statut | D.roč. | D.sem. |
|---------------------------------|------------|-------------|-----------------------|-------|----------|------|------------------|--------|--------|--------|
| Mezinárodní teritoriální studia | Bakalářský | Prezenční   | Blízkovýchodní studia | 1     | 15-4     | 2023 | Povinné předměty | A      | 1      | ZS     |